

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0373/2012

15.11.2012

RAPORT

Mikroobide probleem ja suurenev antimikroobse resistentsuse risk
(2012/2041(INI))

Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon

Raportöör: Anna Rosbach

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	15
PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI ARVAMUS.....	18
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	22

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

mikroobide probleemi ja suureneva antimikroobse resistentsuse riski kohta

(2012/2041(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu 22. juuni 2012. aasta järeldusi antimikroobse resistentsuse mõju kohta inimtervishoius ja veterinaarias – algatuse „Üks tervis” aspekt,
- võttes arvesse komisjoni 15. novembri 2011. aasta teatist teemal „Tegevuskava antimikroobsest resistentsusest tingitud ohtude ohjamiseks” (COM(2011)0748),
- võttes arvesse komisjoni 27. oktoobri 2011. aasta soovitusi teadusuuringute ühise kavandamise algatuse „Mikroobide probleem – uus oht inimeste tervisele” kohta (C(2011)7660),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 27. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni antimikroobsest resistentsusest tuleneva ohu kohta rahvatervisele,¹
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 12. mai 2011. aasta resolutsiooni antibiootikumiresistentsuse kohta,²
- võttes arvesse komisjoni talituste 18. novembri 2009. aasta töödokumenti antimikroobse resistentsuse kohta (SANCO/6876/2009r6),
- võttes arvesse Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) ning Euroopa Raviameti (EMA) 17. septembril 2009 avaldatud ühist tehnilist aruannet „Bakteriaalne väljakutse: aeg reageerida”, milles käsitletakse lõhet ELis levinud multiresistentsete bakterite ja uute antibakteriaalsete toimeainete väljatöötamise vahel,³
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse 14. märtsil 2012 avaldatud teist ühist aruannet zoonootiliste bakterite antimikroobse resistentsuse kohta, mis ohustab inimesi, loomi ja toiduaineid,⁴
- võttes arvesse 10. juunil 2008 toimunud nõukogu 2876. istungil vastu võetud järeldusi antimikroobse resistentsuse kohta,
- võttes arvesse 1. detsembril 2009 toimunud nõukogu 2980. istungil vastu võetud järeldusi innovatiivsete stiimulite kohta mõjusate antibiootikumide väljatöötamiseks,
- võttes arvesse nõukogu 9. juuni 2009. aasta soovitusi, mis käsitleb patsiendi ohutust,

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0473.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0238.

³ http://www.ema.europa.eu/docs/en_GB/document_library/Report/2009/11/WC500008770.pdf

⁴ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/2598.htm> EFSA Teataja 2012;10(3):2598 [233 lk].

sealhulgas tervishoiuteenustega seotud nakkuste ennetamist ja tõrjet,¹

- võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) koostatud inimtervishoiu valdkonnas kriitiliselt tähtsate antibiootikumide nimekirja kolmandat parandust (WHO antimikroobse resistentsuse integreeritud seire nõuandva rühma kolmanda koosoleku aruanne, 14–17. juuni 2011, Oslo, Norra) ja Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) veterinaarse tähtsusega antimikroobsete ainete nimekirja (OIE nimekiri, mai 2007) ning selle hilisemaid täiendusi,
- võttes arvesse komisjoni poolt 9. aprillil 2010 nõukogule esitatud teist aruannet, mis põhineb liikmesriikide aruannetel antimikroobsete ainete ettevaatlikku kasutamist inimmeditsiinis käsitleva nõukogu soovitusel (2002/777/EÜ)² rakendamise kohta, ja nimetatud aruandega kaasnevat komisjoni talituste töödokumenti,³
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötades kasutatavate söödalisandite kohta, millega keelatakse antibiootikumide kasutamine kasvu soodustavate ainetena,⁴
- võttes arvesse nõukogu 15. novembri 2001. aasta soovitusel, mis käsitleb antimikroobsete toimeainete ettevaatlikku kasutamist inimmeditsiinis (2002/77/EÜ)⁵ ja Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 2001. aasta resolutsiooni eespool nimetatud soovitusel kohta (COM(2001)333),
- võttes arvesse komisjoni 20. juuni 2001. aasta teatist, milles käsitletakse ühenduse strateegiat antimikroobse resistentsuse vastu (COM(2001)0333),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 5. mai 2010. aasta resolutsiooni aastateks 2006–2010 koostatud loomade kaitset ja heaolu käsitleva ühenduse tegevuskava hindamise kohta,⁶
- võttes arvesse antimikroobse resistentsuse üleatlandilise töörühma (TAFTAR) soovitusi USA ja ELi tulevase koostöö kohta,⁷
- võttes arvesse *codex alimentarius*'e suuniseid toiduga leviva antimikroobse resistentsuse riskianalüüsi kohta,⁸
- võttes arvesse *codex alimentarius*'e antimikroobse resistentsuse minimeerimise ja kontrollimise korda (*Code of practice to minimise and contain antimicrobial resistance*; CAC/RCP 61-2005),
- võttes arvesse parlamendi heakskiidu saanud ettevalmistavat meedet „Antimikroobne resistentsus: suure ja ebakohase antibiootikumide kasutamise põhjused” Euroopa Liidu

¹ ELT C 151, 3.7.2009, lk 1.

² http://ec.europa.eu/health/antimicrobial_resistance/docs/amr_report2_en.pdf

³ http://ec.europa.eu/health/antimicrobial_resistance/docs/cswd_technicalannex_en.pdf

⁴ ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.

⁵ EÜT L 34, 5.2.2002, lk 13.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0130.

⁷ http://ecdc.europa.eu/en/activities/diseaseprogrammes/TATFAR/Documents/210911_TATFAR_Report.pdf

⁸ CAC/GL 77- 2011

rahandusaasta 2012 eelarve raames, mille eesmärgiks on uurida antimikroobsete ainete ebakohase kasutamise ja retseptiga või retseptita müügi probleemi kõigi ahelas (arstist ja farmatseudist patsiendini) kaasatud osaliste käitumise seisukohast,

- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamust (A7-0373/2012),
- A. arvestades, et ravimiresistentsuse väljakujunemine on antimikroobse ravi loomulik ja vältimatu tagajärg; arvestades, et ravimite ülemäärane ja valimatu kasutamine inim- ja veterinaartervishoius võib nimetatud protsessi kiirendada ning koos puuduliku hügieeni ja nakkustõrjega võib see ohustada niigi väheste olemasolevate antimikroobikumide tõhusat kasutamist;
- B. arvestades, et mitmes liikmesriigis on teatud bakterite resistentsus antibiootikumidele koguni 25 % või enamgi;
- C. arvestades, et antimikroobse resistentsuse probleem tuleneb suuresti antibiootikumide väärkasutamisest, eelkõige ülemäärasest kasutamisest;
- D. arvestades, et mitmel liikmesriigil ei ole kindlat õigus- ja regulatiivset raamistikku, et kohustada ja toetada ravimite ratsionaalset kasutamist;
- E. arvestades, et ainuüksi Euroopa Liidus, Islandil ja Norras põhjustavad antimikroobse resistentsusega bakterid ligikaudu 400 000 nakkus- ja 25 000 surmajuhtumit aastas ning täiendavad tervishoiukulutused ja tootlikkuse vähenemine lähevad maksma vähemalt 1,5 miljardit eurot;
- F. arvestades, et antimikroobne resistentsus on keeruline piiriülene probleem, mille põhjuseks on mitmed omavahel seotud tegurid; arvestades, et vaja on mitmeid sekkumismenetlusi eri tasanditel, mis omakorda nõuavad tihedat riikide- ja sektoritevahelist koostööd;
- G. arvestades, et antimikroobse resistentsuse leviku ja uute antimikroobikumide väljatöötamise vaheline lõhe üha kasvab; arvestades, et alates 1970. aastatest on välja töötatud vaid kolm uut süstemaatiliselt kasutatavat multiresistentsete grampositiivsete bakterite vastast antibiootikumi¹; arvestades, et Euroopa Liidus põhjustavad grampositiivsed bakterid kaks kolmandikku antimikroobse resistentsusega seotud surmajuhtumitest, ent uute toimeainete turule toomist ei ole lähiajal oodata;
- H. arvestades, et kuna uusi antibakterikume välja ei töötata, on äärmiselt oluline säilitada olemasolevate antimikroobikumide tõhusus nii kaua kui võimalik, kasutades neid mõistlikult, võttes ennetusmeetmeid nakkushaiguste leviku takistamiseks, viies läbi vaksineerimisi, rakendades alternatiivseid ravimeetodeid ning kasutades antimikroobikume kontrollitud annustes;

¹ Viitab sellele, kas mikroorganismide värvimisel Grami meetodi järgi preparaat värvub lillaks või mitte. Värvumus on bakterite klassifitseerimisel laialdaselt kasutatav meetod.

- I. arvestades, et ainus praegu kättesaadav tuberkuloosivaktsiin (BCG) töötati välja üle 90 aasta tagasi ja see ei paku kaitset tuberkuloosi kõige sagedasema vormi – kopsutuberkuloosi eest;
- J. arvestades, et tuberkuloosi ravi tugineb antibiootikumidele, mis töötati välja aastakümneid tagasi ja millest paljudel on tõsiseid toksilisi kõrvalmõjusid;
- K. arvestades, et antimikroobne resistentsus mõjutab nii inimesi kui loomi ja sellel on inimeste ja loomade tervisele ohtlikud tagajärjed; arvestades, et seost antimikroobikumide kasutamise vahel loomadel ning resistentsuse leviku vahel inimeste seas tuleks lähemalt uurida ning vaja on koordineeritud ja mitut sektorit hõlmavat antimikroobse resistentsuse poliitikat, mis põhineks Euroopa Liidu algatusel „Üks tervis” ja oleks suunatud iga sektori töötajatele ja kasutajatele;
- L. arvestades, et Euroopa tasandil ei ole endiselt piisavalt detailseid ja võrreldavaid andmeid ulatusliku riikidevahelise seire ja analüüsi läbiviimiseks, mis võimaldaks leida seoseid antimikroobikumide kasutamise ja resistentsuse vahel;
- M. arvestades, et vaatamata põllumajandustootjate põhieesmärgile hoida oma loomad tervena ja tootlikuna heade põllumajandustavade abil (hügieen, õige sööt, nõuetekohane loomakasvatus ja hea loomade majandamine), võivad loomad siiski haigestuda ning asjakohased ravi- ja veterinaarravimid peaksid olema haiguse ravimiseks kättesaadavad;
- N. arvestades, et seni puudub „profülaktilise ravi” ühtne määratlus ja termini erineva tõlgendamise tõttu tekivad pidevalt vaidlused;
- O. arvestades, et vaja on harida ja tõsta teadlikkust nende seas, kes osalevad antimikroobikumide kasutamises, sealhulgas poliitika kujundajad, tervishoiutöötajad ja üldsus, et saavutada vajalikud muudatused retseptide väljakirjutajate, ravimite väljastajate ja kodanike käitumises;
- P. arvestades, et antibiootikumid on siiani teatavates liikmesriikides retseptita kättesaadavad ja et see tava süvendab antimikroobse resistentsuse probleemi;
- Q. arvestades, et elementaarsete hügieeninõuete puuduliku järgimisega mitte ainult haiglates, vaid näiteks ka kodudes, kaasneb täiendav resistentsete patogeenide levik;
- R. arvestades, et elulise tähtsusega roll võitluses antimikroobse resistentsusega on diagnostikal, millega saab julgustada sihipärasemaid ravialaseid lähenemisviise;
1. leiab, et ehkki peaaegu kõik liikmesriigid on töötanud välja riiklikud antimikroobse resistentsuse strateegiad kooskõlas nõukogu soovitusel antimikroobikumide mõistliku kasutamise kohta inimtervishoius, on edusammud seatud eesmärkide saavutamisel olnud aeglased ja ebaühtlased; nõuab, et liikmesriikide valitsused pühenduksid nende täielikule ja õigeaegsele rakendamisele riiklikul tasandil;
 2. tervitab komisjoni viie aasta strateegilist tegevuskava antimikroobse resistentsuse

käsitlemiseks, kuid väljendab muret selle üle, et paljud meetmete punktid kordavad meetmeid, mida on soovitatud üle kümne aasta tagasi nõukogu 15. novembri 2001. aasta soovitusel antimikroobikumide mõistliku kasutamise kohta inimtervishoius¹;

3. märgib, et kuigi Euroopa Komisjoni tegevuskavaga liigutakse õiges suunas, ei ole see siiski piisav, et piirata antimikroobsest resistentsusest tingitud ülemaailmseid ohte; on seisukohal, et tegevuskavas soovitatud meetmed tuleb rakendada võimalikult kiiresti; seetõttu kutsub ta Euroopa Komisjoni üles koostama integreeritud tegevuskava, milles antaks ülevaade asjakohastest poliitilistest meetmetest, sh võimalikest seadusandlikest meetmetest;
4. rõhutab, et nimetatud tegevuskava peaks loomade heaolu käsitleva ELi strateegia alusel hõlmama kõiki loomi, sealhulgas näiteks lemmikloomi ja sportimise otstarbel kasutatavaid loomi, ning peaks rõhutama loogilist seost loomade tervise ja antimikroobsete ainete kasutamise vahel, nagu ka seost loomade tervise ja inimeste tervise vahel;

Antimikroobikumide mõistlik kasutamine inim- ja veterinaartervishoius

5. toonitab, et mis tahes antimikroobse resistentsuse strateegia peamine eesmärk on säilitada olemasolevate antimikroobikumide tõhusus, kasutades neid vastutustundlikult ja sobilikul terapeutilisel tasandil tõsise vajaduse korral ja vaid retsepti alusel, kindlaksmääratud aja jooksul ja asjakohastes annustes, ning vähendades antimikroobikumide, eriti kriitiliselt tähtsate antimikroobsete ainete² kasutamist inim- ja veterinaartervishoius, võttes seega ühtlasi arvesse OIE veterinaarse tähtsusega antimikroobsete ainete nimekirja; toonitab absoluutset vajadust aktiivse kõikehõlmava lähenemisviisi järele, mis põhineb algatuse „Üks tervis” vaatenurgal ja mille eesmärk on parem ja tõhusam kooskõlastamine inimtervishoiu sektori ja veterinaarsektori vahel; nõuab tõhusamat järelevalvet antimikroobikumide kasutamise üle imikute ja väikelaste puhul ja samuti kliinilise ravi üle, kui on vaja kontrollida ja mõõta antimikroobikumide kasutamist;
6. juhib tähelepanu asjaolule, et antimikroobsete ainete kasutamine subterapeutilistes annustes on ELis keelatud;
7. rõhutab, et on tarvis teha täiendavaid jõupingutusi, et kontrollida antimikroobikumide kasutamist inim- ja veterinaarmeditsiinis; taunib kindlalt loomakasvatuses aset leidvat antimikroobikumide regulaarset profülaktilist kasutamist; kiidab heaks nõukogu 22. juuni 2012. aasta järeldused, mis kutsuvad liikmesriike üles kitsendama antimikroobikumide profülaktilist kasutamist juhtumitele, millel on kindlaksmääratud kliiniline kasutus, ja kitsendama antimikroobikumide väljakirjutamist ja kasutamist loomakarjade puhul juhtudele, mil veterinaar on hinnanud, et on selge kliiniline ja vajaduse korral epidemioloogiline õigustus ravida kõiki loomi; rõhutab, et loomakasvatuses ja vesiviljeluses tuleks keskenduda haiguste vältimisele hea hügieeni, majutustingimuste ja loomade eest hoolitsemisega ning samuti rangete bioloogilise ohutuse meetmete abil,

¹ EÜT L 34, 5.2.2002, lk 13–16.

² WHO antimikroobse resistentsuse integreeritud seire nõuandva rühma kolmanda koosoleku aruanne, 14.–17. juuni 2011, Oslo, Norra.

mitte antimikroobikumide profülaktilise kasutamise abil; on seisukohal, et tõhustada tuleks kolmandatest riikidest pärit importtoiduainete kontrolli, eelkõige ohu tõttu, et sellised importkaubad võivad sisaldada ebaseaduslikke antimikroobikumide jälgi;

8. juhib tähelepanu asjaolule, et loomade antimikroobne resistentsus on eri liikide ja loomakasvatustvormide puhul erinev;
9. kutsub Euroopa Toiduohutusametit üles pöörama erilist tähelepanu kariloomade antimikroobse resistentsuse järelevalvele ja analüüsile kogu ELis;
10. nõuab, et antimikroobseid aineid kasutataks loomade puhul mõistlikult ja vastutustundlikult ning et veterinaaridele ja põllumajandustootjatele antaks rohkem teavet, kuidas antimikroobse resistentsuse edasiarenemist piirata; nõuab, et vahetataks antimikroobse resistentsuse edasiarenemise vastu võitlemise parimaid tavasid, nt antimikroobsete ainete mõistliku kasutamise suunised;
11. nõuab, et liikmesriigid kasutaksid elektroonilisi salvestusseadmeid eesmärgiga tagada, et tarvitamisharjumused kõigis põllumajandusettevõtetes oleksid kohased ja tarvitamine seega vastutustundlik ja minimaalne;
12. rõhutab vajadust vaadata läbi loomade tervise parandamiseks ette nähtud põllumajandusloomade heaolu meetmeid käsitlevad sätted, et vähendada veterinaarravimite kasutamist; palub komisjonil vaadata läbi loomakasvatustes kehtivad maksimaalse loomkoormuse normid, sest tänapäeval on karja suurus sageli takistuseks üksikute loomade või väiksemate rühmade ravimisel, soodustades sel moel antimikroobikumide profülaktilist kasutamist; on arvamisel, et keskendumine haiguste suhtes kõrge vastupanuvõimega liinidele võib aidata kaasa sellele, et kasvatamise jooksul on tarvis kasutada vähem veterinaarravimeid, kuid usub, et see ei tohiks asendada head põllumajandusettevõtte majandamist ja loomakasvatust;
13. nõustub komisjoniga, et veterinaarravimeid ja ravimsööta käsitlevat õigusraamistikku tuleb tugevdada, ning nõuab järjepidevuse säilitamist ELi eeskirjade sõnastamises ja läbivaatamises;
14. nõuab usaldusväärsete meetodite kasutuselevõttu loomakasvatustes, et saavutada antimikroobse resistentsuse märkimisväärne vähenemine; märgib, et erilist tähelepanu tuleks pöörata noorloomade kasvatamisele, sest nad on sageli aretatud erinevates kohtades ja nende omavaheline kokkupuude toob seega kaasa nakatumisohu;
15. palub komisjonil esitada seadusandlik ettepanek inimeste jaoks kriitiliselt tähtsate kolmanda ja neljanda põlvkonna antimikroobsete ainete kasutamise piiramise kohta veterinaariasektoris; rõhutab, et selline ettepanek peab tuginema tõendus põhiste Euroopa suunistele antimikroobikumide mõistliku kasutamise kohta veterinaarintervišiois;
16. on seisukohal, et direktiivi 2001/82/EÜ kavasolev läbivaatamine on oluline võimalus võtta veterinaarravimite sätteid tugevdades antimikroobse resistentsuse vähendamiseks järgmiseid tõhusaid meetmeid:

– lubada antimikroobikume välja kirjutada üksnes erialaselt kvalifitseeritud

veterinaaridel;

– eraldada antimikroobikumide väljakirjutamise õigus õigusest neid müüa, välistades seega majandusliku stiimuli neid välja kirjutada;

17. palub komisjonil jätkata oma antimikroobse resistentsuse tegevuskava konkreetsete algatustega, et rakendada 12 meetet ja avaldada 2013. aasta lõpuks eduaruanne antimikroobse resistentsuse tegevuskava rakendamise kohta, ning rõhutab, et aruanne peaks hõlmama ülevaadet saavutatud veterinaarsete antimikroobikumide kasutamise vähendamise kohta igas liikmesriigis;
18. rõhutab, et liikmesriikide vahel on olulisi erinevusi selles, kuidas antibiootikume kasutatakse ja jagatakse; palub komisjonil hinnata ja kontrollida seda, kuidas liikmesriigid rakendavad asjaomaseid antimikroobikumide alaseid Euroopa õigusakte, eelkõige seoses antibiootikumide kasutamisega inimtervise ja veterinaarsektoris ainult retsepti alusel ning keeluga kasutada antimikroobikume loomasöödas kasvu soodustamiseks;
19. palub komisjonil uurida väljakirjutamise ja müügi tingimust, et teha kindlaks, kas inimeste ja loomade tervishoius kasutatavad tavad võivad viia antimikroobikumide ülemäärase väljakirjutamise, ületarvitamise või väärkasutamiseni;
20. palub komisjoni ja liikmesriike ergutada tegema pingutusi, et tagada, et kõigis haiglates töötaks epidemioloog;
21. palub komisjonil jälgida nanohõbeda kasutamist tarbekaupades, sest see võib suurendada mikroorganismide resistentsust hõbeda vastu, sealhulgas nanohõbeda- ja hõbedapõhised ühendid, mis omakorda võib vähendada nanohõbeda kasulikkust meditsiiniseadmetes ja muudes meditsiinirakendustes;
22. toonitab, et antimikroobikumide kasutamise vähendamiseks tuleb parandada diagnooside täpsust ning selleks on vaja diagnostikat sagedamini kasutada;
23. palub komisjoni ja liikmesriikide ergutada tegema pingutusi, et korrapäraselt uurida haiguspuhanguid haiglates ning ravimiresistentsete kloonide leviku võimalikku rolli nendes haiguspuhangutes;

Ennetamine

24. seoses antimikroobsete ainete ebaseadusliku kasutamise ja kontrollimatu juurdepääsu (sealhulgas kasvav ebaseaduslik müük interneti kaudu) piiramisega tervitab liikmesriikide algatusi vaadata läbi kõigi selliste suukaudsete, inhaleeritavate ja parenteraalselt manustatavate antimikroobikumide (sealhulgas malaaria-, viiruse- ja seentevastaste ravimite) õiguslik staatus, mis on patsientidele ilma retseptita kättesaadavad; rõhutab, et antimikroobikumid ei tohiks olla kättesaadavad vabalt, st ilma retseptita, sest see julgustab inimesi end ise ravima, sageli ebatäpsete oletuste alusel; kutsub komisjoni üles suurendama teadlikkust antimikroobikumide retseptita ja ebaseadusliku müügi kohta nii inimtervise sektoris kui ka veterinaarsektoris;
25. juhib tähelepanu vaktsiinide olulisusele antimikroobse resistentsuse väljakujunemise

piiramisel, kuna need vähendavad nii inimeste kui loomade nakkushaiguste raviks vajalike antimikroobsete ainete koguseid, kuid on veterinaarsektorile mõeldes seisukohal, et see ei tohiks asendada head põllumajandusettevõtte majandamist ja loomakasvatust; kutsub komisjoni üles välja selgitama, milliseid ennetavaid meetmeid võiks veel võtta, mis aitaksid takistada nakkuste ja haiguste levikut loomakasvatusektoris;

26. teeb ettepaneku võtta meetmeid, et edendada headel majandamistavadel põhinevaid jätkusuutlikke loomakasvatussüsteeme, mille puhul suurendatakse ressursside tõhusat kasutamist ja vähendatakse põllumajandustootjate sõltuvust kallitest ja jätkusuutmatutest sisenditest, mis on keskkonnale ja rahvatervisele väga ohtlikud;
27. palub komisjonil ja liikmesriikidel koostöös pädevate ELi ametitega töötada välja ja edendada suuniseid mõistliku kasutuse kohta, mille eesmärk on vähendada tervikliku lähenemisviisi osana inim- ja veterinaartervishoiu, loomakasvatuse, põllumajanduses, vesiviljeluses ja aianduses teisejärgulise tähtsusega ja ebaotstarbekat kokkupuudet antimikroobikumidega;
28. kutsub komisjoni üles liigitama veterinaarravimeid käsitlevate Euroopa õigusaktide eelseisva läbivaatamise käigus ravimsööda „ravimite”, mitte „sööda” alla, selleks et ka tulevikus oleks tagatud ravimsööda tundliku valdkonna ülevaatamine ravimiseadusandluse kohaselt ja et ametlik kontroll viidaks läbi sellele vastavalt, tagades samas, et ravimsööt kuulub edaspidi retseptiravimite hulka;
29. toonitab, et nakkushaiguste ennetamine ja kontrollimine on elulise tähtsusega nurgakivi võitluses antimikroobse resistentsuse vastu; palub liikmesriikidel parandada nakkuste kontrolli ja tõsta ja edendada hügieenistandardeid – eriti käte hügieeni ja eelkõige tundlikus keskkonnas nagu tervishoiuasutused –, et vältida nakkuste levikut ja vähendada vajadust antibiootikumide järele; palub komisjonil ja liikmesriikidel suurendada heade tavade vahetamist tervishoiuteenustega seotud nakkuste ennetamise ja vähendamise kohta ning laiendada MRSAst ja *Clostridium difficile*’st ning teistest esilekerkivatest multiresistentsetest organismidest tingitud tervishoiuteenustega seotud nakkuste epidemioloogia alaseid uuringuid;

Uute antimikroobikumide või alternatiivsete ravimeetodite väljatöötamine

30. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama jõupingutusi selliste uute ja innovatiivsete avaliku ja erasektori partnerlusel põhinevate ärimudelite väljatöötamiseks, mis hoiavad uute antibiootikumide ja diagnostikavahendite teadus- ja arendustegevusse tehtavad investeeringud ning müügitehingud lahus, et parandada nii antimikroobikumide kättesaadavust ja taskukohasust ning piirata nende tarbetut kasutamist;
31. nõuab tungivalt, et tehtaks rohkem ja paremini kooskõlastatud teadusuuringuid uute antimikroobsete ainete, muude alternatiivide (vaktsineerimine, bioohutus, resistentsust arvestav tõuaretus) ning tõenditel põhinevate strateegiate kohta, et vältida ja kontrollida loomade nakkushaigusi;
32. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kiirendama teadus- ja arendustegevust, et pakkuda uusi vahendeid tuberkuloosi ja ravimiresistentse tuberkuloosiga võitlemiseks;

33. kutsub komisjoni üles investeerima teadus- ja arendustegevusse, mille eesmärk on leida alternatiive antimikroobikumide kasutamisele loomakasvatuses ja toetada innovatsiooni põllumajandustavades, tulevase põllumajanduse tootlikkust ja jätkusuutlikust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse eesmärkide kohaselt;
34. toonitab vajadust piirata kriitiliselt tähtsate antimikroobsete ainete ning hiljaaegu välja töötatud antimikroobsete ainete ja tehnoloogiate kasutust inim- ja veterinaartervishoius; rõhutab, et kriitiliselt tähtsaid antimikroobseid aineid tuleb kasutada vaid erijuhtudel;
35. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles uurima uusi regulatiivseid meetodeid, sealhulgas intellektuaalomandi õiguste ülekantavust ja patenditähtaegade pikendamist, et toetada erasektori investeeringuid antimikroobikumide väljatöötamisse;
36. rõhutab, kui tähtis on juurdepääs kiiretele, usaldusväärsetele ja taskukohastele diagnostikavahenditele uute ravistrateegiatega väljatöötamisel;
37. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles uurima uusi regulatiivseid lähenemisviise, mis on orienteeritud sellise teadustöö subsideerimisele, mis käsitleb uusi antimikroobikume, millel võib olla rahaliselt kasulik mõju nii avalikule kui ka erasektorile;
38. palub komisjonil ja liikmesriikidel tugevdada stiimuleid avaliku ja erasektori koostöök, et anda uut energiat antimikroobikumidega seotud teadus- ja arendustegevusele; on veendunud, et teadmiste jagamine ja vahendite koondamine innovatiivsete avaliku ja erasektori partnerluste abil on kriitilise tähtsusega kliinilise tõhususe ja olemasolevate antimikroobikumide kättesaadavuse tagamiseks;
39. palub komisjonil tagada, et osana strateegiast „Euroopa 2020” saab kõigi ELi liikmesriikide põllumajandustootjatel olema juurdepääs arukatele, tõhusatele ja alternatiivsetele vahenditele, et ravida oma loomi, sealhulgas väikese kasutusega ja vähem tähtsaid liike, mis praegu seisavad silmitsi veterinaarravimite märkimisväärse puudusega;
40. palub komisjonil tagada rohkemate põllumajandusvahendite väljatöötamine ja kättesaadavus haiguste varaseks, kiireks diagnoosimiseks ja kontrollimiseks ning laialdane ja tõhus diagnostiline süsteem liikmesriigi tasandil, mis suudab tagada bakterioloogiliste uuringute tegemise korral kiired tulemused;

Järelevalve ja aruandlus

41. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles püüdlema tihedama koostöö ja koordineerimise poole antimikroobse resistentsusega patogeensete bakterite varasel avastamisel inimeste, loomade ja kalade organismis ja toiduainetes, nende kohta hoiatuste avaldamisel ja koordineeritud vastumeetmete rakendamisel, selleks et pidevalt jälgida antimikroobse resistentsuse ulatust ja levikut; kutsub liikmesriike sellega seoses looma ühtsete kriteeriumide alusel riiklikke andmebaase, milles kauplejad, loomaarstid ja põllumajandustootjad peavad dokumenteerima antibiootikumide väljastamise ja kasutamise;
42. rõhutab, et teatavates liikmesriikides napib usaldusväärset teavet antimikroobsete ainete kasutamise kohta; toonitab, et antimikroobsete ravimite kasutamisega seotud selgete,

võrreldavate, läbipaistvate ja õigeaegsete võrdlusandmete kogumiseks on oluline luua kõigi liikmesriikide jaoks ühiste standardite alusel riiklike inim- ja veterinaarervishoiu valdkonna seiresüsteemide tõhus üleeuroopaline võrgustik; on veendunud, et nimetatud võrgustik peaks põhinema olemasolevatel järelevalvevõrgustikel, mida haldavad Euroopa Toiduohutusamet (EFSA), ECDC antimikroobsete ainete tarbimise üleeuroopalise seire võrgustik (ESAC-Net), ECDC antimikroobse resistentsuse seire üleeuroopaline võrgustik (EARS-Net), ECDC toidu ja veega levivate haiguste võrgustik (FWD-Net) ning EMA antimikroobsete ainete veterinaarmeditsiinis tarbimise üleeuroopaline seire (ESVAC);

43. on seisukohal, et antibiootikumide kasutamise kohta kogutud andmed peaksid olema kättesaadavad vaid asjaomastele ekspertidele ning asutustele ja otsustajatele;
44. tuletab meelde, et parlament rõhutas oma 12. mai 2011. aasta resolutsioonis antibiootikumiresistentsuse kohta vajadust saada täielik ülevaade sellest, millal, kus, kuidas ja millistel loomad el antimikroobseid aineid kasutatakse; on veendunud, et komisjon peaks selliseid andmeid viivitamata koguma, analüüsima ja avalikustama ning kogutud andmed peaksid olema ühtlustatud ja võrreldavaks muudetud, et võimaldada põhjalikku analüüsi ja tõhusaid, kooskõlastatud ja liigipõhiseid eri karjakasvatustavade jaoks väljatöötatud meetmeid, et võidelda antimikroobse resistentsusega nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil;
45. palub komisjonil antimikroobse resistentsuse tegevuskava rakendamise kohta koostatavasse eduaruandesse kaasata ülevaade veterinaarias tarvitavate antimikroobsete ainete kasutamise vähendamise kohta liikmesriikide kaupa;
46. palub komisjonil kohustada liikmesriike, et nad jälgiksid antibiootikumide tarvitamist loomakasvatusektoris tõhusamalt ja integreeritud viisil andmebaaside kasutamise abil; rõhutab, et antibiootikumide kasutamise registreerimine põllumajandusettevõtetes on kohustuslik;
47. palub, et liikmesriigid tagaksid kariloomade, koduloomade, võistlusloomade jne resistentsuse eraldi jälgimise ja kontrolli, ilma et seeläbi suureneks põllumajandustootjate, karjakasvatavate või veterinaaride rahaline või halduskoormus;
48. kutsub liikmesriike üles edendama tihedamat sektoritevahelist koostööd asjaomaste ametiasutuste ja sektorite vahel, et julgustada integreeritumat veterinaarervise–inimervise lähenemisviisi ja jälgida antimikroobse resistentsuse riiklike strateegiate rakendamist;
49. rõhutab vajadust toetada jätkusuutlikke toidutootmisahelaid, mis vastupidiselt „tööstuslikule põllumajandustootmisele” on antimikroobse resistentsuse suhtes potentsiaalselt vähem vastuvõtlikud;
50. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et antimikroobikumide nii inim- kui ka veterinaarsektoris kasutamise edaspidist mõõtmist ja selle üle aruandmist laiendatakse, nii et see näitab mitte ainult kasutatud antimikroobikumide koguhulka, vaid ka antimikroobikumide liike, ravi kestust jne;

Teavitamine, haridus ja koolitus

51. märgib, et antimikroobikumide asjakohase kasutamise edendamine eeldab patsientide, põllumajandustootjate, farmatseutide, arstide, veterinaaride ning teiste inim- ja veterinaarmeditsiini töötajate suhtumise, tavade ja koolituse muutmist; on seisukohal, et riiklikul ja Euroopa tasandil tuleks võtta tõhusamaid ja järjepidevamaid haridus- ja koolitusmeetmeid ning teha laiaulatuslikku teavitamist koolides, alates üldiselt varasest eest, et tõsta teadlikkust antimikroobikumide ebaõige tarvitamise tagajärgedest;
52. märgib, et üks kõige sagedasemaid põhjuseid antibiootikumide kasutamiseks on külmetushaiguste ravimine ja et tulemusi annaks avalikkuse teadlikkus tõsiasjast, et külmetushaigus on viirusnakkus, aga antibiootikumid pakuvad kaitset üksnes bakteriaalsete nakkuste korral;
53. tervitab iga aasta 18. novembril tähistatavat Euroopa antibiootikumidele tähelepanu juhtimise päeva, millega edendatakse antimikroobikumide vastutustundlikku kasutamist; on aga seisukohal, et selle nähtavust ja potentsiaali saaks veelgi suurendada tugevdatud poliitilise toetuse abil riigi ja Euroopa tasandil, laiema käsitusviisi abil, mis hõlmab ka loomi, ning koordineeritud, innovatiivsete ja mõjusate kampaaniate abil, mis tuginevad edukatest Euroopa ja rahvusvahelistest algatustest saadud kogemustele; kutsub komisjoni üles jagama aastaringset teavet määratud antibiootikumide korrektse annustamise kohta;
54. tunnustades asjaolu, et teabe jagamine lisaks tervishoiu- ja veterinaartöötajatele ka kodanikele on võtmeks parema teadlikkuse ja seega ennetamise saavutamisel, kutsub komisjoni üles koostama nimekirja antimikroobset resistentsust puudutava teadlikkuse tõstmiseks mõeldud tõhusate teavituskampaaniate ja erialaste koolituskursuste läbiviimise heade tavade kohta, nagu mitut sidusrühma ühendava loomakasvatuse vastutustundliku ravimite kasutuse Euroopa platvormi (EPRUMA) töö, eesmärgiga toetada selliste teadlikkuskampaaniate tõhusat rakendamist;
55. on seisukohal, et tuleb välja töötada tõhusad teavitus- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniad, et suurendada teadlikkust haiglates ja kodumajapidamistes toimuva resistentsete patogeenide ettekavatsemata leviku ohtude ja leviku vältimise viiside suhtes;
56. palub, et komisjon uuriks pakendi infolehe täiustamist ja ravimi teabelahtrit käsitlevas uuringus ideed anda patsiendile paremat teavet asjaomase antibiootikumi kohta, näiteks tagades, et lisatakse järgnev hoiatus: „Palun võtke seda antibiootikumi ainult siis, kui arst on selle teile välja kirjutanud, ja võtke seda nii, nagu ette nähtud. Antibiootikumide ebaõige kasutamine võib tekitada resistentsust, mis kahjustab teid ennast ja teisi inimesi.”;

Rahvusvaheline koostöö

57. rõhutab, et kiirelt arenev rahvusvaheline reisiliiklus ning eriti ülemaailmne toiduainete ja söödaga kauplemine võib suurendada antimikroobse resistentsuse piiriülest levikut; on seisukohal, et ainus võimalus antimikroobsest resistentsusest tuleneva ohu vähendamiseks rahvatervisele on võtta rahvusvahelisel tasandil kooskõlastatud ja õigeaegseid meetmeid, mille abil on võimalik vältida tegevuste kattumist ja saavutada kriitiline mass;
58. tunnustab WHO, OIE, ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) ja teiste asjaomaste ülemaailmsete organisatsioonide rahvusvahelisi algatusi; rõhutab aga, et vastu võetud rahvusvahelisi standardeid ja suuniseid tuleb järgida kogu maailmas; oma

hinnangus praeguse antimikroobse resistentsuse tegevuskava rakendamise kohta kutsub komisjoni üles esitama aruande liikmesriikide edusammude kohta peamiste rahvusvaheliste antimikroobse resistentsusega seonduvate kohustuste täitmise osas;

59. tunneb heameelt antimikroobse resistentsuse Atlandi-ülese töörühma (TATFAR) loomise üle ning 2011. aasta septembris vastu võetud soovitude üle USA ja ELi tulevase koostöö kohta; rõhutab eelkõige järgmiste konkreetsete meetmete olulisust:

- inimmeditsiinis ja veterinaarias kasutatavate antimikroobikumide kohta võrdlusandmete kogumine ja andmete jagamine;
- tervishoiuteenustega seotud nakkuste ohjamise headel tavadel põhinevate ühiste kavade väljatöötamine;
- Ameerika Ühendriikide toidu- ja ravimiameti ning Euroopa Ravimiameti tihedam koostöö koordineeritud lähenemisviiside alal, mis hõlbustab antibakteriaalsete ravimite väljatöötamist ja reguleerimist eeskätt kliiniliste uuringute faasis;

60. kutsub komisjoni üles tuginema antimikroobse resistentsuse Atlandi-ülese töörühma tööle ja edendama samasuguseid mitmepoolseid ja kahepoolseid kohustusi, ennetamaks ja kontrollimaks antimikroobset resistentsust koos teiste ülemaailmsete partneritega;

61. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid julgustaksid ja edendaksid ülemaailmseid riskijuhtimisalgatusi, nagu WHO inimmeditsiini kriitiliselt tähtsate antimikroobsete ainete nimekiri ja OIE veterinaarse tähtsusega antimikroobsete ainete nimekiri;

62. toetab rahvusvahelist lähenemisviisi võltsitud antimikroobikumide kontrollimiseks WHO suuniste kohaselt;

o

o o

63. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikidele.

SELETUSKIRI

Alates penitsilliini avastamisest 1930. aastatel on antimikroobikumid viinud inim- ja veterinaartervishoius läbi tõelise murrangu, mille tulemusena on suurem mitmetesse tõsistesse ja sageli surmaga lõppevatesse bakteriaalsetesse nakkushaigustesse märkimisväärselt kahanenud, sillutades samaaegselt teed innovatiivse invasiivse kirurgilise ravi laialdaseks kasutuselevõtuks. Antibiootikumide ajastul kogetud erakordset progressi meditsiinis ohustab aga üha tõsisemaks probleemiks kujunev antimikroobne resistentsus (AMR).

AMR on mikroorganismi võime jääda ellu ja areneda selliste antimikroobikumi annuste juures, millest tavaliselt piisab samasse liiki kuuluvate mikroorganismide arengu pidurdamiseks või nende tapmiseks. Selle tulemusena võib mikroorganismidel kujuneda välja tugev resistentsus teatavatele antimikroobsetele ainetele, mille suhtes nad tavaliselt on tundlikud¹.

Kaheksakümmend aastat kestnud laialdase kasutuse järel on paljud antimikroobikumid kaotanud haigusi põhjustavate mikroobide evolutsiooni ja kohastumisvõime tagajärjel oma toime. Selle pead tõstva kriisi taga on kaks olulist ja omavahel seotud põhjust: antimikroobikumide ebaotstarbekas kasutamine inim- ja veterinaartervishoius ning neljakümneaastane innovatsioonipaus uute antimikroobikumide väljatöötamises, mille põhjuseks on teadus- ja arengutegevusse tehtavate investeeringute vähene tasuvus.

AMRi probleemi on veelgi süvendanud mõnedes bakterites välja arenenud multiresistentsus, mis võib vähendada mitmete antimikroobikumide tõhusust ja piirata ravivõimalusi nii inimeste kui ka loomade jaoks, pikendada taastumisaega või muuta ravi tulemusetuks.

Ravile äärmiselt raskesti alluv metitsilliiniresistentne bakter *Staphylococcus aureus*, mida levitavad ühest haiglast teise liiguvad patsiendid, on paljudele tuttav, ent multiresistentsete nakkuste nimekiri on pikk ja hõlmab muu hulgas ka kuseteede infektsioone, kopsupõletikku ja tuberkuloosi. Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) andmete kohaselt on maailmas rohkem kui 440 000 multiresistentse tuberkuloosi üksikjuhtumit, mille tagajärjel sureb aastas enam kui 150 000 inimest².

Üllatav ei ole ka see, et Euroopa tervishoiusüsteemide kulutused on antimikroobse resistentsusega seotud infektsioonide tõttu juba suurenenud. Lisaks sellele, et kulutused selliste haigusjuhtude ravimiseks tarvilikele ravimitele on sageli suured, on ka raviplaanid pikemad ja keerulisemad. WHO ja Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) andmetel tõid ravimiresistentsed nakkushaigused 2007. aastal Euroopa Liidus, Norras ja Islandil kaasa enam kui 2,5 miljonit lisahaiglapäeva³ ning põhjustasid samas piirkonnas 25 000 surmajuhtumit⁴. Kui antimikroobse resistentsuse probleemi lahendamiseks ei tehta kooskõlastatud jõupingutusi, võib lähiaastatel oodata nende arvude märkimisväärselt

¹ http://www.vmd.defra.gov.uk/pdf/leaflet_antimicrobials.pdf

² <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs194/en/>

³ http://whqlibdoc.who.int/publications/2012/9789241503181_eng.pdf

⁴ http://www.ecdc.europa.eu/en/aboutus/organisation/Director%20Speeches/20120314_AMR_presentation_Copenhague_EUpresidency.pdf

suurenemist.

Tänapäevased tervishoiutavad kiirendavad ravimiresistentsete organismide teket, eelkõige antimikroobikumide väärkasutusviisi teel, mille näideteks on liiga suured ja vastutustundetud annused, kehvaga kvaliteediga antibiootikumide võtmine ning kvalifitseeritud tervishoiutöötaja poolt ette kirjutatud ravitsükli täitmata jätmine. Selle antimikroobsete ainete raiskamisest tuleneva probleemi muudab veelgi tõsisemaks seos, mis valitseb ühelt poolt antimikroobikumide loomakasvatuse kasutamise ning teiselt poolt inimeste seas leviva resistentsuse vahel.

Kõigile bakteritele loomuomane paindlikkus teeb võimalikuks selliste geenide välja arenemise, mis muudavad nad antimikroobikumide vastu resistentseks, ning vastuvõtlike bakterite hävitamisega avaldavad antimikroobikumid selektiivset survet, mis aitab kaasa resistentsuse geeni kandvate bakterite vohamisele. Antimikroobsete ainete pikaajaline kasutamine soodustab seega resistentsete tüvede laialdast levikut.

Probleemi süvendab ka uute antimikroobikumide väljatöötamises täheldatav langus. Ehkki ravimiresistentsete mikroobide nimekiri üha pikeneb, on väljatöötamisel võrdlemisi vähe uusi antimikroobikume ning mõne ravimiresistentse organismi vastu puuduvad need täiesti. Ilma antimikroobse resistentsuse vastaste koordineeritud ennetus- ja kontrollimeetmeteta muutub üha raskemini ravitavate nakkushaiguste probleem seetõttu järjest tõsisemaks.

Selle tagajärjed on äärmiselt murettekitavad: antimikroobikumide väljatöötamiseks tehtud teadus- ja arendustegevus läheb maksma kümneid miljoneid eurosid ja nende turule jõudmiseks kulub peaaegu kümme aastat, ent nende tõhususaeg järjest lüheneb. Resistentsuse levides antimikroobikumi eluiga lüheneb ning kuna turule jõuab vähem uusi antimikroobikume, muutub nakkuste ja nakkustõrje vaheline lõhe üha suuremaks. WHO andmete kohaselt võib antimikroobne resistentsus viia tagasi „antibiootikumide-eelsesesse ajastusse”¹.

Kuna nakkushaigused levivad üle riigipiiride, on ravimiresistentsete mikroobide esilekerkimine globaalne probleem ning seda tuleb sellisena ka käsitleda. Äärmiselt oluline on aga see, et Euroopa Liit võtaks probleemiga tegelemiseks kooskõlastatud meetmeid. Viimase kümne aasta jooksul on Euroopa Ülemkogu järeldustes ja Euroopa Parlamendi resolutsioonides kutsutud korduvalt üles kasutama olemasolevaid antimikroobikume mõistlikult ning edendama algatusi uute antimikroobikumide välja töötamiseks. Raportöör on seisukohal, et nii liikmesriigid kui ka Euroopa Liit peavad nende järelduste ja resolutsioonide kohaselt viivitamatult tegutsema.

Tuleb rõhutada, et antimikroobse resistentsuse probleemile ei ole ühtainust lihtsat lahendust. Pigem on tarvis mitmetahulist lähenemist.

Antimikroobikumide mõistlik kasutamine inim- ja veterinaartervishoius

Esiteks tuleb tingimata tagada antimikroobikumide mõistlik kasutamine. See hõlmab ka antibiootikumide kasutamist vaid arsti väljastatava retsepti alusel ning antibiootikumide tarbetust kasutamisest hoidumist, näiteks inimeste seas levinud viirusinfektsioonide

¹ <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs194/en/>

ravimiseks. Sarnaselt tuleb antimikroobikumide arukalt kasutada ka kogu veterinaarsektoris. Selleks peavad komisjon ja liikmesriigid tegema koostööd ja töötama välja kooskõlastatud strateegilise tegevuskava antimikroobikumide mõistliku kasutamise edendamiseks.

Ennetamine

Ravimiresistentsuse väljakujunemise ja leviku ennetamiseks tuleb võtta tõhusamaid meetmeid. See tähendab tõhusamat seiret ja aruandlust ravimiresistentsete organismide kohta ning tõhusamaid nakkustõrje meetmeid, sealhulgas vaktsiinide kasutamine.

Uute antimikroobikumide või alternatiivsete ravimeetodite väljatöötamine

Esmajoones tuleb piirata ravimiresistentsete organismide tekkimist, ent samuti on oluline edendada uute antimikroobsete ainete väljatöötamist. Üheks lahenduseks võiks olla avaliku ja erasektori partnerlus. Samuti on aga oluline uurida uusi regulatiivseid meetodeid, mis võivad ergutada teadustegevust, ning uudsete antimikroobikumide väljatöötamist, tagades samas patsientide ohutuse.

Järelevalve ja aruandlus

Tõhusaks tegutsemiseks on vaja saada kõigilt liikmesriikidelt täpseid ja õigeaegseid andmeid. Seetõttu on oluline viia nii inimeste tervishoiu kui ka veterinaarsektoris läbi üleeuroopaline seire. Erilist tähelepanu nõuab vajadus selgete, võrreldavate, läbipaistvate ja õigeaegsete võrdlusandmete järele antimikroobsete ravimite kasutamise kohta kõigis liikmesriikides.

Teavitamine, haridus ja koolitus

Antimikroobse resistentsuse edasise leviku vastu võitlemine nõuab heade tavade jagamist ning nii inim- kui ka veterinaarervishoiu sektori töötajatele suunatud täiustatud teavitamist, haridust ja koolitust. Et tagada antimikroobikumide mõistlik kasutamine patsientide poolt, tuleb ka avalikkust selle teema osas paremini teavitada.

Rahvusvaheline koostöö

Kuna nakkushaiguste levik ületab riigipiire, on äärmiselt oluline tegeleda selle probleemiga rahvusvahelisel tasandil. Antimikroobse resistentsuse Atlandi-ülese tööühik (TATFAR) tegevus on suurepärane näide AMRi puudutava rahvusvahelise koostöö kohta ning sarnaseid kahe- ja mitmepoolselt võetud kohustusi tuleks toetada.

15.10.2012

PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI ARVAMUS

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile

mikroobide probleemi ja suureneva antimikroobse resistentsuse riski kohta
(2012/2041(INI))

Arvamuse koostaja: Martin Häusling

ETTEPANEKUD

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. märgib, et kuigi Euroopa Komisjoni tegevuskavaga liigutakse õiges suunas, ei ole see siiski piisav, et piirata antimikroobsest resistentsusest tingitud ülemaailmseid ohte; on seisukohal, et tegevuskavas soovitatud meetmed tuleb rakendada võimalikult kiiresti; seetõttu kutsub ta Euroopa Komisjoni üles koostama integreeritud tegevuskava, milles antaks ülevaade asjakohastest poliitilistest meetmetest, sh võimalikest seadusandlikest meetmetest;
2. rõhutab, et nimetatud tegevuskava peaks loomade heaolu käsitleva ELi strateegia alusel hõlmama kõiki loomi, sealhulgas näiteks lemmikloomi ja sportimise otstarbel kasutatavaid loomi, ning peaks rõhutama loogilist seost loomade tervise ja antimikroobsete ainete kasutamise vahel, nagu ka seost loomade tervise ja inimeste tervise vahel;
3. nõustub, et on vaja terviklikku lähenemisviisi, mis põhineks antimikroobsete ainete mõistlikul ja vastutustundlikul kasutamisel ning bioohutus- ja loomakasvatussüsteemide pideval parendamisel, millega edendataks loomade tervist, võimaldataks loomadel käituda vastavalt liigispetsiifilistele harjumustele, vähendataks haiguste esinemist ja piiratakse nende edasikandumist, mis omakorda vähendaks antimikroobsete ainete väljakirjutamise vajadust;
4. nõuab usaldusväärsete meetodite kasutuselevõttu, et saavutada resistentsuse märkimisväärne vähenemine loomakasvatuses; märgib, et erilist tähelepanu tuleks pöörata noorloomade kasvatamisele, sest nad on sageli aretatud erinevates kohtades ja nende omavaheline kokkupuude toob seega kaasa nakatumisohu;

5. nõuab tungivalt, et tehtaks rohkem ja paremini kooskõlastatud teadusuuringuid uute antimikroobsete ainete, muude alternatiivide (vaktsineerimine, bioohutus, resistentsust arvestav tõuaretus) ning tõenditel põhinevate strateegiate kohta, et vältida ja kontrollida loomade nakkushaigusi;
6. on arvamusel, et seoses antimikroobsete ainete kasutamisega tuleks edendada teadusuuringuid, uuendustegevust, paremat teavitamist ning paremat haridust ja erialast koolitust;
7. teeb ettepaneku edendada jätkusuutlikke loomakasvatussüsteeme, mille puhul suurendatakse ressursside tõhusat kasutamist ja vähendatakse põllumajandustootjate sõltuvust kallitest ja jätkusuutmatutest sisenditest, mis on keskkonnale ja rahvatervisele väga ohtlikud;
8. nõustub komisjoniga, et veterinaarravimeid ja ravimsööta käsitlevat õigusraamistikku tuleb tugevdada, ning nõuab järjepidevust ELi eeskirjades ja nende jõustamises;
9. juhib tähelepanu asjaolule, et antimikroobsete ainete kasutamine subterapeutilistes annustes on ELis keelatud;
10. kutsub Euroopa Komisjoni üles kindlustama 2006. aastal kehtestatud keelu rakendamist, mille kohaselt liikmesriikides ei tohi kasutada antimikroobseid aineid kasvukiirendajatena;
11. on seisukohal, et põllumajandustootjate põhieesmärk peaks olema rakendada sobivaid loomakasvatusemeetodeid, et kari oleks terve ja tootlik ning selle heaolu kindlustatud; rõhutab siiski, et antibiootikumide asjakohane kasutamine loomakasvatuses on loomade heaolu tagamiseks vajalik;
12. juhib tähelepanu asjaolule, et loomade antimikroobne resistentsus on eri liikide ja loomakasvatusevormide puhul erinev;
13. rõhutab, et lõplik eesmärk on säilitada antimikroobsete ainete kasutamine kui tõhus vahend nii loomade kui ka inimeste haiguste vastu võitlemisel, samal ajal piirates nende ainete kasutamist rangelt juhtudega, kus see on hädavajalik; teeb seetõttu ettepaneku piirata ja kaotada loomakasvatuses järk-järgult nende antimikroobsete ainete kasutamine, mis Maailma Terviseorganisatsiooni klassifikatsiooni kohaselt on inimeste ravi seisukohalt kriitilise tähtsusega;
14. märgib, et vaktsineerimine on heade loomakasvatustavade kontekstis oluline, et piirata haiguste levikut ja vähendada antimikroobsete ainete kasutamist; on veendunud, et vaktsiinid ei saa asendada heal tasemel loomakasvatust ja asjakohaseid bioohutusmeetmeid ning veterinaararstid peaksid loomadele antibiootikume manustama vaid mõjuva põhjuse korral;
15. kutsub Euroopa Toiduohutusametit üles pöörama erilist tähelepanu kariloomade antimikroobse resistentsuse järelevalvele ja analüüsile kogu ELis;

16. nõuab, et antimikroobseid aineid kasutataks loomade puhul mõistlikult ja vastutustundlikult ning et veterinaaridele ja põllumajandustootjatele antaks rohkem teavet, kuidas antimikroobse resistentsuse edasiarenemist piirata; nõuab, et vahetataks parimaid tavasid, kuna need võivad olla antimikroobse resistentsuse edasiarenemise vastu võitlemisel olulised vahendid, nt antimikroobsete ainete mõistliku kasutamise suuniste vastuvõtmine;
17. nõuab jätkuvaid pingutusi kindlustamiseks, et antimikroobseid ained kasutatakse nii veterinaarias kui ka inimmeditsiinis ainult siis, kui nende kasutamine on õigustatud;
18. rõhutab, et teatavates liikmesriikides napib usaldusväärset teavet antimikroobsete ainete kasutamise kohta ning vaja on läbipaistvaid, sidusaid ja järjepidevaid andmeid;
19. nõuab, et liikmesriigid kasutaksid elektroonilisi salvestusseadmeid eesmärgiga tagada, et tarvitamise harjumused kõigis põllumajandusettevõtetes oleksid kohased ja tarvitamine seega vastutustundlik ja minimaalne;
20. tuletab meelde, et parlament rõhutas oma 12. mai 2011. aasta resolutsioonis antibiootikumiresistentsuse kohta vajadust saada täielik ülevaade sellest, millal, kus, kuidas ja millistel loomadel antimikroobseid aineid kasutatakse, ja on veendunud, et komisjon peaks selliseid andmeid viivitamata koguma, analüüsima ja avalikustama ning kogutud andmed peaksid olema ühtlustatud ja võrreldavaks muudetud, et võimaldada põhjalikku analüüsi ja tõhusaid, kooskõlastatud ja liigipõhiseid eri karjakasvatustavade jaoks väljatöötatud meetmeid, et võidelda antimikroobse resistentsusega nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil;
21. palub komisjonil antimikroobse resistentsuse tegevuskava rakendamise kohta koostatavasse eduaruandesse kaasata ülevaade veterinaarias tarvitataivate antimikroobsete ainete kasutamise vähendamise kohta liikmesriikide kaupa;
22. palub komisjonil kohustada liikmesriike, et nad jälgiksid andmebaase kasutades antibiootikumide tarvitamist loomakasvatusektoris tõhusamalt ja integreeritud viisil; rõhutab, et antibiootikumide kasutamise registreerimine põllumajandusettevõtetes on kohustuslik;
23. palub komisjonil võtta kõik meetmed selleks, et liikmesriikide tasandil oleks olemas ulatuslik ja tõhus diagnostikasüsteem, et tagada seeläbi bakterioloogiliste uuringute tulemuste õigeaegne edastamine;
24. palub, et liikmesriigid tagaksid kariloomade, koduloomade, võistlusloomade jne resistentsuse eraldi jälgimise ja kontrolli, ilma et seeläbi suureneks põllumajandustootjate, karjakasvatajate või veterinaaride rahaline või halduskoormus;
25. on seisukohal, et antibiootikumide kasutamise kohta kogutud andmed peaksid olema kättesaadavad vaid asjaomastele ekspertidele ning asutustele ja otsustajatele;

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÖPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	11.10.2012
Lõpphääletuse tulemus	+ : 35 - : 1 0 : 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	John Stuart Agnew, Eric Andrieu, José Bové, Luis Manuel Capoulas Santos, Vasilica Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Robert Dušek, Mariya Gabriel, Iratxe García Pérez, Julie Girling, Béla Glattfelder, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Elisabeth Jeggle, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Agnès Le Brun, George Lyon, Gabriel Mato Adrover, Mairead McGuinness, James Nicholson, Rareş-Lucian Niculescu, Wojciech Michał Olejniczak, Georgios Papastamkos, Marit Paulsen, Britta Reimers, Alfreds Rubiks, Czesław Adam Siekierski, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Alyn Smith, Janusz Wojciechowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Alejandro Cercas, Ismail Ertug, Petri Sarvamaa

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	6.11.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 62 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Martina Anderson, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Lajos Bokros, Nessa Childers, Yves Cochet, Tadeusz Cymański, Chris Davies, Anne Delvaux, Edite Estrela, Jill Evans, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Eija-Riitta Korhola, Holger Krahmer, Jo Leinen, Peter Liese, Zofija Mazej Kukovič, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Vladko Todorov Panayotov, Antonia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Pavel Poc, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Kārlis Šadurskis, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Bogusław Sonik, Salvatore Tatarella, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Frieda Brepoels, Nikos Chrysogelos, Christofer Fjellner, Julie Girling, Jutta Haug, Riikka Manner, Britta Reimers, Alda Sousa, Marita Ulvskog, Kathleen Van Brempt, Andrea Zannoni